

Consultatiereactie Landelijke Doelen Natura 2000

Graag reageer ik als Wetlandwacht voor Vogelbescherming Nederland, op de voorgestelde nieuwe landelijke doelen voor Natura 2000 gebieden. Vogelbescherming Nederland steunt het actualiseren en concretiseren van deze doelen op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten en ecologische gronden. Dit verschaft helderheid over de vereisten voor effectief natuurherstel in Nederland. Helaas schieten de huidige conceptdoelen nog tekort om dit herstel daadwerkelijk te realiseren. Hieronder lichten wij onze bezwaren en aanbevelingen toe.

1. Ambitie van landelijke doelen moet omhoog

De voorgestelde landelijke doelen voor soorten en habitattypen zijn in sommige gevallen te laag. De kloof tussen de ecologisch haalbare doelen voor 2050 en de aanbevolen referentiewaarden die nodig zijn voor een gunstige staat van instandhouding is aanzienlijk. Wij verzoeken om de bovengrenzen van de wetenschappelijke bandbreedtes als uitgangspunt te hanteren en de maximaal haalbare hersteldoelen voor vogels en andere beschermde soorten om te zetten in een tussendoel voor 2030. Het einddoel moet worden verhoogd naar een niveau dat dichterbij de geadviseerde referentiewaarde ligt.

2. Ontbrekende doelen voor soorten binnen en buiten Natura 2000

Voor meerdere soorten ontbreken landelijke doelstellingen, waaronder vogelsoorten waarvoor nog Natura 2000-gebieden moeten worden aangewezen (zoals kraanvogel, middelste bonte specht, oehoe en zeearend). Daarnaast missen doelen voor stads- en boerenlandvogels buiten Natura 2000-gebieden, terwijl ook voor deze soorten herstelverplichtingen gelden. Wij verzoeken om nationale doelen vast te stellen voor alle beschermde dier- en plantensoorten.

3. Onvoldoende marge voor onzekerheden

De gehanteerde doelen zijn strikt noodzakelijk, zonder ruimte voor ecologische en uitvoeringsonzekerheden. Dit maakt het beleid juridisch en ecologisch kwetsbaar. Wij pleiten voor doelen die iets hoger worden gesteld dan het minimale vereiste, zodat er flexibiliteit ontstaat bij gebiedsgerichte afwegingen en tegenvallers kunnen worden opgevangen.

4. Aansluiting op de Natuurherstelverordening ontbreekt

Alle landelijke doelen moeten nauwer aansluiten bij de resultaatsverplichtingen en termijnen van de Natuurherstelverordening. Wij vragen om de habitatdoelen minimaal af te stemmen op de volledige benodigde referentieoppervlakte en om spoedig onderzoek uit te zetten naar de herstelopgave voor alle beschermde soorten. De resultaten hiervan moeten worden meegenomen in het nationale herstelplan.

5. Uitbreiding van het natuurnetwerk noodzakelijk

De voorgestelde doelen vormen een richtlijn voor de noodzakelijke maatregelen, maar vergen een robuuster natuurnetwerk. Gezien de omvang van de herstelopgave moet het Natura 2000-netwerk worden versterkt. Wij verzoeken om het Natuurnetwerk Nederland versneld af te ronden en belangrijke vogelgebieden als nieuwe Vogelrichtlijngebieden aan te wijzen, onder andere voor weidevogels en zee- en kustvogels. De Vogelrichtlijn verplicht hiertoe.

6. Zorgvuldige aanpassing van gebiedsdoelen vereist

De landelijke doelen moeten worden vertaald naar instandhoudingsdoelstellingen per Natura 2000-gebied, waarvoor aanwijzingsbesluiten moeten worden gewijzigd. Wij benadrukken dat dergelijke

wijzigingen zorgvuldig moeten worden voorbereid en gebaseerd moeten zijn op gedegen ecologisch onderzoek, waarbij de wettelijke vereisten, zoals het verslechteringsverbod, strikt worden nageleefd.

Dank voor de mogelijkheid tot inspraak en hopen dat bovenstaande punten worden meegenomen in de definitieve vaststelling van de landelijke doelen en het verdere proces.

Monnickendam 24 mei 2025

Wetlandwacht Natura 2000 gebied 073 Markermeer, kust Hoorn - Uitdam